

MINISTERUL DE INTERNE

DEPARTAMENTUL SECURITATII STATULUI
SECURITATEA MUNICIPIULUI BUCURESTI
Nr.133/GV/D/II/005043

10
STRICT SECRET
Exempl.nr. 3

A P R O B,

NOTA DE STADIU

- În dosarul de urmărire informativă "UTOPICUL", nume real COPOSU CORNEL, pensioner, fost secretar general adjunct ai P.N.T. -

Conform Ordinului conducerii Departamentului Securității Statului, la date de 12.11.1986, Direcție I. a trimis Securitatea Municipiului București dosarul de urmărire informativă privind pe COPOSU CORNEL, pentru a fi lucrat în continuare de unitatea noastră.

COPOSU CORNEL, fiul lui Valentin și Aurelia, născut le 20.05.1915 în comuna Bobota - Sălaj, de profesie avocat, în prezent pensioner, domicilișă în București, strada Mămălări nr.19 perter, în același apartament cu surorile sale CORNELIA și DOINA - pensionare, și RODICA, ingineră la Institutul de studii și proiectări energetice București.

În anul 1934 s-a înscris în P.N.T., fiind în entouragele apropiat al lui IULIU MANIU, al cărui secretar personal devine în 1940.

În anul 1946 e fost cooptat în delegație permanentă și ales secretar general adjunct al P.N.T..

În aceeași perioadă a devenit și membru al Consiliului de administrație al ziarului "DREPTATEA", unde a scris și publicat articole anticomuniste.

...//...

- 2 -

• Le 14 iulie 1947 a fost arestat și condamnat la 15 ani închisoare pentru crime de activitate intensă împotriva clasei muncitoare și mișcării revoluționare. După execuțarea acestei pedepse i s-a fixat domiciliu obligatoriu în comuna Rubla județul Brăila, restricție ridicată în luna martie 1964.

In perioada detenției și a restricțiilor domiciliare, COPOSU CORNEL a adoptat o atitudine refractoră, refuzând orice contact cu organele de stat. Această comportare și funcția ce a deținut-o în partid, au fost determinante în fața faptelor tărăniști din țară și străinătate, care l-au considerat ca cel mai potrivit pentru a prelua conduceres P.N.T. Într-o conjunctură favorabilă. In acest sens și la indicația emigrantului român LEONIDA ROMANOS din S.U.A., COPOSU CORNEL, împreună cu alte persoane care au deținut funcții în P.N.T., au trecut, în anul 1970, la elaborarea unui program în vederea reorganizării acestui partid.

Pentru aceste motive s-a inceput urmărirea penală împotriva lui COPOSU CORNEL, PUIU ION, IONESCU NICOLAE-GALBENI, DIACONESCU ION și BRATU ALEXANDRU. Cu excepția lui BRATU ALEXANDRU, care a fost condamnat, toți ceilalți au fost avertizați de organele de procuratură în conformitate cu prevederile art.181 C.P..

Prin măsurile de izolare și descurajare întreprinse asupra sa, cercetarea informativă și menținerea în contextul organelor de securitate, s-a reușit într-o oarecare măsură temperarea "UTOPICULUI", care a manifestat mai multă prudență în acțiunile sale și mai des în relațiile cu faptii politicieni.

Cu toate acestea, COPOSU CORNEL a continuat să facă comentarii negative, căutând să scoată în evidență așa-zisele merite ale fostului P.N.T. și a conducătorilor săi și să denigreze rolul P.C.R. și al altor forțe progresiste în realizarea unor evenimente istorice, printre care și a actului de la 23 August 1944.

COPOSU CORNEL a redactat unele lucrări sub formă de memori, menite "să reabilitizeze fostul P.N.T. și pe IULIU MANIU", cu intenția de a le păstra pentru posteritate sau a le scoate din țară în vederea editării lor.

S-a stabilit că hotărîrea de a scrie aceste materiale a luat-o după ce, în mod repetat, a audiat emisiunile postului

...//..

- 3 -

de radio "Europe Liberă", lăsând cunoștință despre acțiunile ostile întreprinse de RADU CIMPEANU și DINU ZAMFIRESCU, inițiatorii "Asociației foștilor detinuți politici din România" cu sediul la Paris.

În rîndul său, COPOSU CORNEL a influențat și determinat pe RADOCEA CORNEL să redacteze lucrări recomandindu-i titluri ca: "IULIU MANIU în conștiința poporului român?", "IULIU MANIU și ideea națională", "IULIU MANIU și dictatura regală", "Rolul jucat de IULIU MANIU în lovitura de stat de la 23 August", "IULIU MANIU și comunismul", etc..

Explozându-se unele momente operative, s-a acționat combinativ și prin efectuarea unor percheziții au fost ridicate diferite materiale cu conținut ostil și predate la arhivele statului.

În anul 1983, cu ocazia apariției cărții "Din viața politică a României 1926-1947", studiu critic privind istorie P.N.T., al cărui autor este profesorul IOAN SCURTU, lector al C.C. al P.C.R., COPOSU CORNEL a reînceput să se manifeste potrivnic tezelor științifice românești, afirmando că "adevărul istoric este umbrit de comuniști".

În acest sens s-a remarcat o intensificare a preocupărilor sale și a legăturilor apropiate de a-si consimta poziția în diferite scrieri cu scopul de a le scoate în străinătate ori a le păstra ca dovadă că nu su stat pasivi.

Degă i-au fost confiscate unele materiale memorialistice ce puteau fi interpretate negativ, la data de 25 februarie 1984 i-a confiat informatorului "I.C.DRAGAN", istoric de profesie, din legătura Securității județene Sălaj, că detine materiale ce ar schimba complet optica despre relațiile P.N.T. cu legionarilor în eventualitatea acceptării publicării lor și pe care le ține într-un loc sigur, întrucât este mereu supravegheat și cercetat de securitate, sens în care nu mai dorește să se expună.

În cursul lunii februarie 1984, COPOSU CORNEL a fost vizitat la domiciliul său de către cetățeanul american LARRY LEE WATTS, în vîrstă de 30 de ani, absolvent al Facultății de istorie, agent C.I.A. (urmărit de Direcția a III-a), care i-a solicitat informații referitoare la evenimentele ce au avut loc în anul 1944.

COPOSU CORNEL a acceptat ca LARRY LEE WATTS să înregistreze discuțiile (unele denigratoare), care, împreună cu alte materiale cu conținut documentar, au fost predate pentru siguranță la ambasada S.U.A...
WW2

...//...

- 4 -

O situație mai deosebită pe această linie o constituie relațiile dintre COPOSU CORNEL și SIMU ION din Baia Mare, economist, pensionar, fost internat în colonii de muncă, lucrat prin D.U.I. de securitatea Maramureș, care, vizitându-l pe COPOSU după înapoierea din S.U.A., i-a lăsat xerocopia manuscrisului intitulat "Amintiri din perioada detenției" spre lecturare și completare, material conceput de SIMU ION în timp ce se afla în S.U.A..

COPOSU CORNE s-a arătat satisfăcut de inițiativa lui SIMU ION pe timpul șederii în S.U.A și de faptul că acesta a trimis unele exemplare ale manuscrisului unor fosti condamnați din străinătate printre care și lui RADU CIMPEANU, președintele "Asociației fostilor detinuți politici din România", cu sediul la Paris, toți cunoscuți cu atitudine ostilă față de orînduirea socialistă din țara noastră.

In luna mai 1984, contrar celor stabilite în discuțiile cu organele noastre, COPOSU CORNEL a primit vizite lui MILHOVAN DEAN din S.U.A., fost membru P.N.T., condamnat venit în țară ca invitat al "Asociației România", căruia i-a declarat că "nu-l interesează probleme filo sau anticomunismului, dar este de părere că românii din străinătate trebuie să fie solidari măcar pentru cîteva principii esențiale".

In ce-l privește - COPOSU CORNEL - s-a exprimat că nu s-ar angaja să ocupe un post în regimul communist deoarece s-ar compromite, însă pentru reușita propaganderi românești în străinătate comuniștii ar putea conta pe el, fiind gata să-și dese tot concursul spre a servi interelele naționale ale țării noastre.

COPOSU CORNEL își menține legăturile cu unii dintre fostii politicieni, informându-se reciproc despre situația lor actuală, se consultă și se pun de acord cu privire la atitudinea pe care să o adopte în relațiile cu alte persoane ori față de organele de stat. Sub acoperirile jocurilor de Bridge, onomasiticielor, ceremoniilor religioase sau vizitelor în familie, întreține relații cu un număr foarte mare de persoane suspecte, printre care: BARBUS ION, fost președinte al tineretului universitat național târănește și soție sa NINA, fostă membră a eccliei și organizații; PUIU ION, fost legionar, condamnat și președinte al tineretului P.N.T. pe țară, DIACONESCU ION și HRISTEA RADU, fosti membri în conducerea centrală a tineretului P.N.T.; GARANDINO NICOLAE

...//...

fost membru în C.C. al P.N.T. și redactor șef al ziarului "DREPTATEA"; GHICA SERBAN, fost șef sector P.N.T.; FAINA LICINIUS, fost vicepreședinte al organizației P.N.T. Tîrnava Mică; CONSTANTINESCU CONSTANTIN zis KLAPS, fost președintele organizației județene P.N.T. Bacău, toți domiciliați în București; preotul greco-catolic BREAZU PETRE din Blaj, județul Alba; SIMU ION, fost legionar și membru P.N.T. domiciliat în Beia Mare.

COPOSU CORNEL este preocupat în permanentă de a avea legături cu persoane care au activat în fostul P.N.T., stabilite pe diverse căi în străinătate, apreciind pozitiv acțiunile unor elemente ca: RATIU ION, IONESCU DUMITRU zis MITUS, SERDICI GEORGE, GHILEZAN EMIL și criticând, divergențele dintre diferențele grupării.

Astfel, cu prilejul unor întâlniri avute anul acesta cu CONSTANTINESCU CONSTANTIN zis KLAPS, și-a exprimat dezamăgirea pentru insuccesul celor din străinătate pe linia organizării partidului "în mod serios și pe baze republicane", considerind că nu se poate realiza o unitate de vederi din cauza dezbinărilor ce există între ei. În acest context, ambii au convenit că "su datorie să le comunică celor din exterior acest punct de vedere prin care să-i trezească la realitate".

Că urmăre, aflând despre prezența în țară a numitei BAZILESCU ANCA din S.U.A., în vîrstă de 17 ani, venită în vizită la bunicii săi din București, COPOSU CORNEL a hotărât să exploateze favorabil conjunctura, sens în care a formulat și i-a încredințat acesteia un mesaj verbal pentru BRATU ALEXANDRU din S.U.A., vecin cu părintii celei în cauză.

Intrucît COPOSU CORNEL și CONSTANTINESCU CONSTANTIN au unele suspiciuni asupra loialității lui BRATU ALEXANDRU, pe care îl consideră capabil să facă compromisuri păgubitoare pentru idealurile fostilor membri P.N.T., su convenit că mesajul lor să fie trimis și lui RATIU ION la Londra, prin intermediul aceleiași persoane.

În esență, mesajul lor cuprinde următoarele:

- indignarea și revolta celor din țară pentru lipse de solidaritate a românilor din străinătate care, spre deosebire de alți emigranți, fac o impresie penibilă de așa manieră încât devin ridicoli, iar ca urmare oficialitățile americane îi desconsideră;

- realizarea idealului de unitate să nu se facă pe

...//...

- 6 -

probleme politice ci pe baza unei "platforme minime" la care speră să adere toți românii din străinătate și care să conțină ca principale puncte: suveranitatea și independența României; frontiere etnice (România de la Trianon); regim constitutional democratic, integrând în acest punct, pe care-l consideră capitel, și lupta împotriva comunismului;

- cei care nu sunt de acord cu clauzele din platformă să fie considerați trădători și demni de dispreț;

- românii din exterior ar trebui să aibă o gazetă prin care, cu prioritate, să contracareze propaganda revisionistă maghiară și să desfășoare o propagandă antisovietică, fără să se accentueze vreo nuanță politică, că una românească.

In urma audierii unor emisiuni difuzate la postul de radio "Europa Liberă" în legătură cu preocupările lui PUIU ION de a reactiviza fostul P.N.T., COPOSU CORNEL a avut cu aceasta unele contacte, în locuri discrete afirmând însă în cercul său intim că în prezent P.N.T. nu mai activează întrucât membrilor acestui partid, datorită vîrstei înaintate, le-ar fi imposibil să se reorganizeze.

Despre PUIU ION a afirmat că acesta "nu-și dă seama de realitatea politică a momentului actual; el vrea cu orice preț să ajungă erou, dar lucrând de unul singur nu va avea succes".

Totuși, în discuțiile separate cu elemente din anturajul apropiat, exprimă ideea găsirii unor forme de activitate politică, fără a face însă referiri concrete, că "criticând" acțiunile întreprinse de alții.

In acest sens a fost de acord cu intenția lui CONSTANTINESCU CONSTANTIN de a redața și expedie un memoriu conducerii superioare de partid și de stat și în străinătate, făcîndu-i recomandări în legătură cu modul în care să acioneze și cu privire la semnatarii vizări.

La 22 octombrie a.c. postul de radio "Europa Liberă" a transmis stîrșea că RATIU ION în calitate de președinte al "Uniunii Românilor Liberi" a declarat că și din România s-au primit trei adeziuni la "Apelul dezidenților din țările europene pentru respectarea drepturilor omului" nominalizînd pe COPOSU CORNEL, PUIU ION și CARANDINO NICOLAE care, în calitate de foști membri în conducerea P.N.T. și de foști condenați "și-su exprimat admirația pentru poporul maghiar

...//...

cave în urmă cu 30 de ani a luptat cu curaj împotriva comunismului, precum și hotărîres lor de a se slătura luptei pentru cererile menționate în declarația dizidenților din cele patru țări".

COPOSU CORNEL și CARANDINO NICOLAE au avut reacții de respingere a acestei acțiuni trimisă în acest sens scrisori lui RATIOU ION și la postul de radio "Europa Liberă" ce urmărește măsurilor de influențare întreprinse de unitatea noastră.

Activitatea și preocupările lui COPOSU CORNEL sunt controlate permanent prin toate mijloacele muncii, iar în scopul edificării și documentării activității acestuia, s-a procedat și la întocmirea unor acte premergătoare.

Mijloacele speciale "T" folosite atât în caz cît și la unele din legăturile sale principale su o contribuție însemnată în cunoașterea poziției "UTOPICULUI".

Urmare a măsurilor combinative întreprinse s-a reușit crearea de suspiciuni și derulă în rîndul legăturilor sale și mai puțin asupra lui decoarece spre deosebire de anii anterioari, s-a dovedit mai prudent în exteriorizarea concepțiilor sale reacționare.

"UTOPICUL" este preocupat de evoluția evenimentelor politice și social-economice din țara noastră, audiază și colporteză emisiunile postului de radio "Europa Liberă" sub influența cărora, în discuțiile purtate cu unele dintre persoanele cunoscute, excludând existența unor greutăți în aprovisionarea cu produse agroalimentare, are manifestări tendențioase la adresa orînduirii noastre sociale.

De asemenea, se remarcă faptul că "UTOPICUL" manifestă interes pentru unele lucrări redactate de CONSTANTINESCU CONSTANTIN, LUFU ION și CARANDINO NICOLAE, exprimându-și intenția de a le lectura și îmbunătăți conținutul.

Din informații neverificate reiese că "UTOPICUL" ar păstra unele materiale cu conținut deosebit la numita EREMIA MARIA-LIDIA din București, strada Luterană nr.14 pe care o vizitează în mod frecvent având relații apropiate și are intenția de a le scoate din țară cu ocazia plecării acesta în străinătate.

Având în vedere situația operativă actuală, faptul că foștii politicieni din țară și străinătate văd în COPOSU CORNEL principalul reprezentant al "opozitiei" din țară și pentru a cunoaște permanent activitatea sa și a legăturilor sale, se va

...//...

CNSAS,
— Directia Cercetare, Expozitii, Publicatii

- 8 -

acțiuni pentru realizarea următoarelor sarcini:

- a) Cunoașterea în continuare a activității și intenților de viitor;
- b) Continuarea procesului de influențare pozitivă;
- c) Izolare și compromiterea față de principalele legături;
- d) Identificarea persoanei la care păstrează materiale cu conținut "deosebit";
- e) Documentarea activității desfășurate de către obiectiv;

Pentru rezolvarea acestor sarcini, în viitor se vor întreprinde următoarele măsuri:

1. Dirijarea, în continuare, a informatorilor "OVIDIU", "FLORESCU", "DOCTORUL", "ROMULUS" și "I.C.DRAGAN", care, instruiți diversificat în funcție de posibilitatea lor pe lângă obiectiv vor acționa pentru a stabili evoluția atitudinii "UTOPICULUI" față de acțiunile preconizate de elementele din emigratie reacționară sau de vîrfurile P.N.T. din vară, relațiile acestuia cu foști conducători ai P.N.T. aflați în stenția organelor noastre și persoane la care păstrează materiale cu conținut "deosebit".

Termen: permanent
Răspund: mr. GRIGOROIU IONEL
cpt. GHEORGHE VASILE

2. Se va continua dezinformarea obiectivului prin folosirea numiților VASILESCU VLADIMIR, ARDELEANU HORIA și BEDIAN DUMITRASCU aflați în contactul lt.col. DITUȚESCU NICOLAE din Directia I, care sunt persoane "de încredere" ale obiectivului.

Termen: permanent
Răspund: cpt. GHEORGHE VASILE cu sprijinul Directiei I.

3. Contactarea lui GHIBU OCTAVIAN, relație spropisă a obiectivului, fost informator al Direcției a III-a, care în discuțiile avute cu organele noastre a avut o atitudine binevoitoare, în scopul influențării pozitive și străgerii la

...//...

CNSAS,
— Directia Cercetare, Expozitii, Publicatii

- 9 -

14

21
10

colaborare care prin trecutul familiei sale, prezintă un real interes pentru "UTOPICUL".

Termen: 15.03.1987
Răspunde: cpt.GHEORGHE VASILE

4. În scopul izolării și compromiterii obiectivului se va acționa combinativ pentru întărirea convingerii - în rîndul relațiilor apropiate - în sensul că "UTOPICUL" colaborează cu organele de securitate.

Se va întocmi o notă în care se va prezenta concret modul de desfășurare a combinației.

Răspunde: mr.GRIGORIU IONEL
cpt.GHEORGHE VASILE cu sprijinul conducerii Securității Capitalei

5. Efectuarea unei percheziții secrete și instalarea de mijloace T.O. la domiciliul numitei EREMIA MARIA-LIDIA din Bucuresti, strada Luterană nr.14, relație apropiată a "UTOPICULUI", de la care acesta efectuează unele con vorbiri telefonice și unde se presupune că ar păstra materiale cu conținut "deosebit".

Termen: 20.01.1987
Răspunde: cpt.GHEORGHE VASILE

6. Se vor identifica și verifica toate legăturile ce vor apărea în procesul muncii informativ-operative în scopul stabilirii atâtudinii și preocupărilor prezente cît și în vederea selecționării unor candidați cu posibilități de penetrare pe lîngă obiectiv și legăturile apropiate.

Termen: permanent
Răspunde: cpt.GHEORGHE VASILE

7. Se vor lua măsuri "F", în funcție de caz, pentru controlul activității "UTOPICULUI" și fixarea momentelor operative.

Termen: permanent
Răspunde: cpt.GHEORGHE VASILE

...//...

CNSAS,
— Directia Cercetare, Expozitii, Publicatii

- 10 -

8. In scopul prevenirii scosterii din țară a unor materiale cu caracter ostil, va fi semnalat la U.S.L.A. și la Directia a III-a pentru a nu i se permite accesul la unele ambasade occidentale acreditate în țara noastră ori la consulațele acestora.

Tot în acest scop va fi controlat și prin măsuri "S".

Termen: permanent
Răspunde: cpt. GHEORGHE VASILE

9. Se va ține permanent legătura cu Directia I. pentru coroborarea materialelor obținute în cadrul urmăririi informative în acest caz cu cele obținute despre alte elemente din entuzajul "UTOPICULUI" de pe raza Capitalei și din teritoriu.

Termen: permanent
Răspunde: cpt. GHEORGHE VASILE

În raport de rezultatele obținute și de activitățile obiectivului, vom face noi propuneri de măsuri concrete în dosarul de urmărire informativă "UTOPICUL".

Căpitan,
GHEORGHE VASILE

SEFUL COLECTIVULUI,
Căpitan

VELTANESCU MIHAI

DE ACORD

SEFUL SERVICIULUI,
Maior

GRIGOROIU IONEL

RD/oo96/3070
GV/UV/3 ex.
21.12.1986